

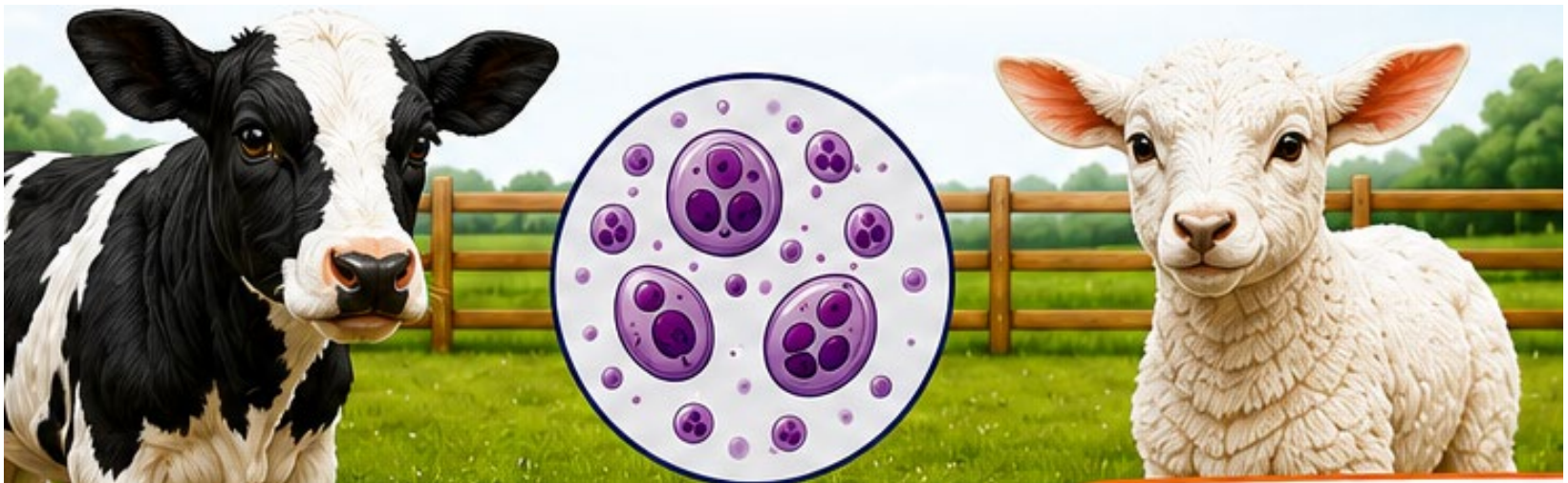
Cryptosporidiose

in kalwers en lammers

Dr Stian Wessels

TAH Darling

Bulk en blêr

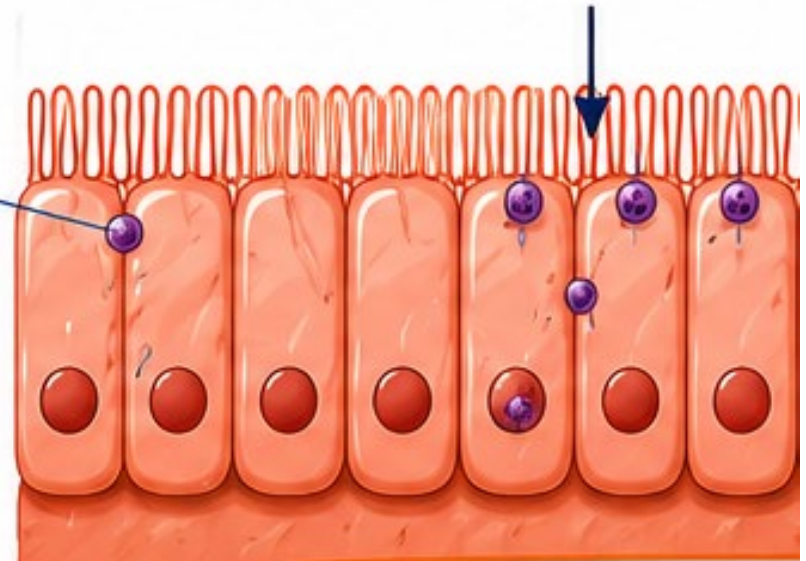

Wat is Cryptosporidium?

'n Mikroskopiese protozoale parasiet wat in die dunderm leef en diarree veroorsaak.

Leef op die oppervlak van die dunderm

Beskadig dermwand.

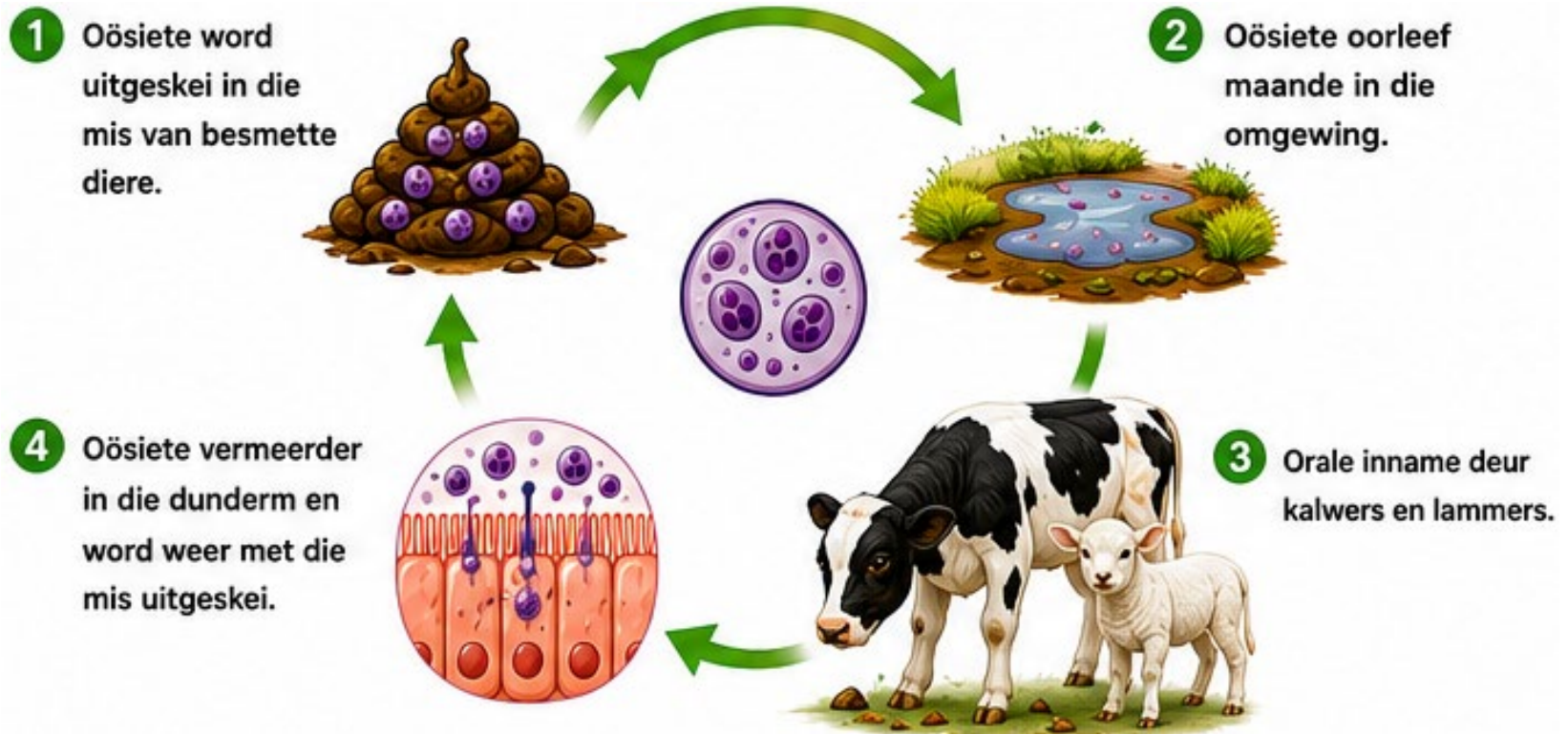

Verminder opname van voedingstowwe.

Kan gifstowwe laat deurdring na die bloedstroom.

Lewensiklus

Hoe word dit oorgedra?

**Oosiete uitgeskei
in mis van
besmette diere**

**Oosiete oorleef
maande lank in
omgewing**

**Werkers, stewels
en toerusting**

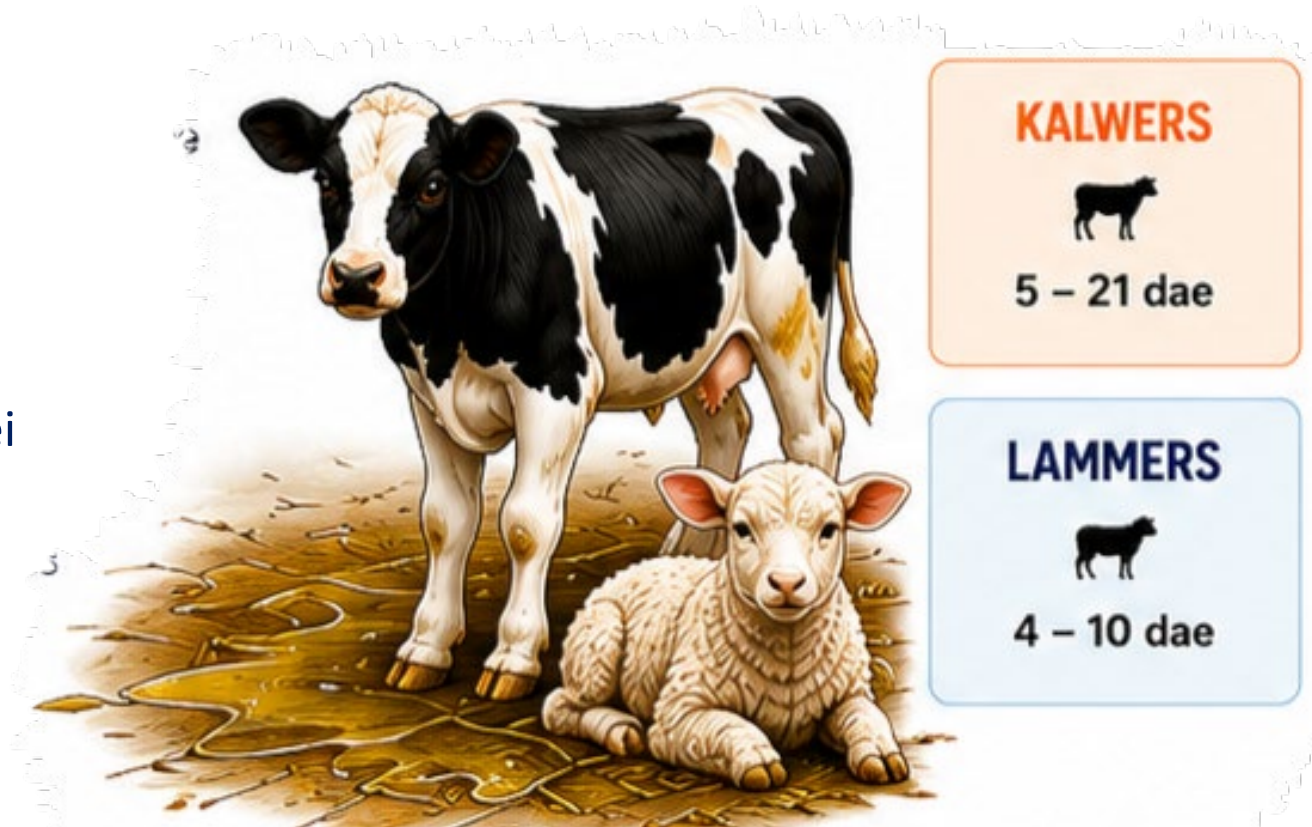
**Oorbevolking
verhoog stres wat
lei tot verlaagde
immuniteit**

Baie aansteeklik – min oösiete nodig vir infeksie

Kliniese tekens

- ✓ Waterige geel diarree
- ✓ Dehidrasie
- ✓ Swak suigrefleks en verminderde melk inname
- ✓ Gewigsverlies – groei agterstand
- ✗ Sterftes

Diagnose

VARs mis monsters (<24 h)

Mikroskopie

PCR (teenliggaampies vs infeksie)

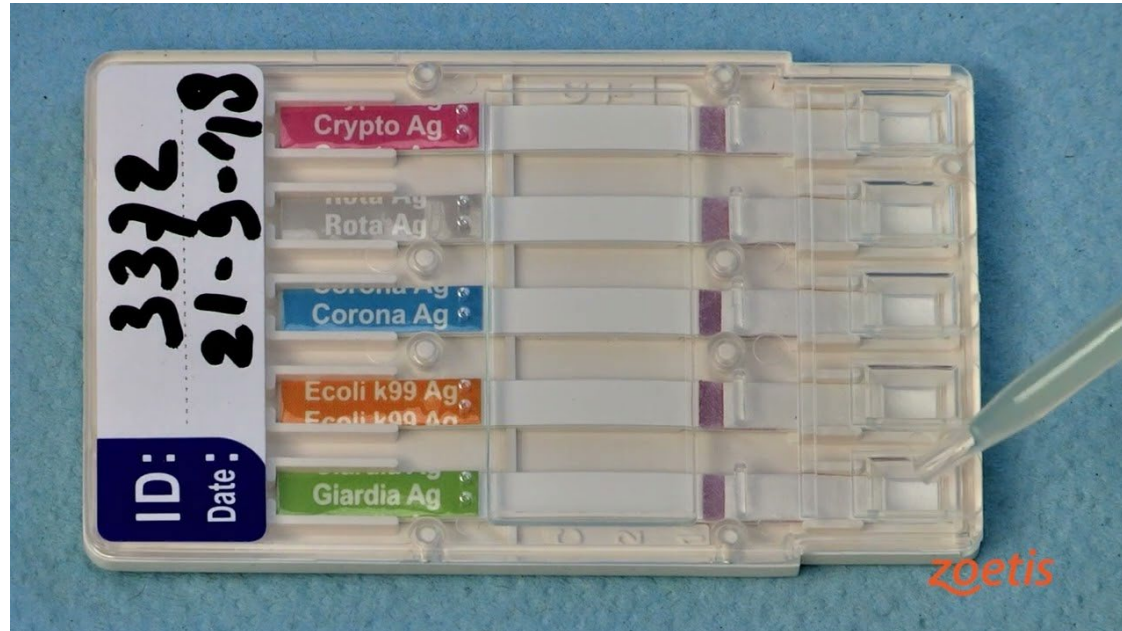
Rapid BoviD-5 toets

Vroë diagnose is krities vir beheer

Rapid BoviD-5 toets

- Crypto
- Rotavirus
- Coronavirus
- E.Coli
- Giardia

Behandeling

Simptomatische behandeling

Doel: Verlig symptome, herstel vloeistowwe en elektroliete en ondersteun herstel.

Vloeistowwe en elektroliete

Hou melkvoeding aan

Ondersteunende sorg

Isolasie van siek diere

Anti-protosoale middels

- Halocur
- Parafor
- Optilume / Optilumin

Holistiese benadering

- Goeie voeding
- Hidrasie en elektroliete
- Omgewingsbestuur
- Verbeter natuurlike weerstand

Waarom is Beheer moeilijk?

Baie bestand teen
die meeste gewone
ontsmettingsmiddels.

Oösiete oorleef
maande in koue,
hitte en vog.

Min oösiete
(10–20) kan 'n
dier besmet.

Kan maande tot
jare in die omgewing
oorleef.

Scoon lyk, maar steeds besmet!

Voorkoming is beter as genesing

**Biesmelk of kolostrum –
goeie kwaliteit,
vroeg (binne 2 uur)
en genoeg.**

**Skoon, droë en
goed geventileerde
hokke.**

**Skoon, drinkwater
en voer.**

**Isolering van siek
diere – beperk
kontak.**

**Biosekuriteit –
beperk beweging van
mense, diere en
toerusting.**

Verminder besmettingsdruk en beskerm jong diere.

Zoonotiese risiko

- ✓ Cryptosporidium kan mense ook besmet.
- ✓ Veral 'n risiko vir kinders en immuungekompromitteerde persone.
- ✓ Dra handskoene en was hande gereeld.
- ✓ Moenie eet, drink of rook in kalf- of lamhokke nie.

Goeie higiëne beskerm jou en jou gesin!

Ekonomiese impak

**Verlaagde GDT
(langamer groei).**

**Hoër behandelings-
en medikasiekoste.**

**Hoër arbeidskoste
en meer werk.**

**Laër speengewigte
en swakker
produksie.**

**Sterftes lei tot
direkte verliese.**

Crypto kos geld – elke dag wat dit nie beheer word nie!

Oorsig...

- ✓ Crypto versprei vining in jong diere
- ✓ Groot ekonomiese impak op kuddes
- ✓ Lei tot mortaliteite
- ✓ Veroorsaak gewigsverlies en groei agterstande (Laer DGT)
- ✓ Diere ismeer vatbaar vir ander siektes soos longontsteking en bakterië infeksies

Vroeë herkenning, goeie bestuur en voorkoming is die sleutel tot sukses!

Dankie

- Kontak vir spesifieke behandelings advies of enige ander kudde verwante werk of vrae

071 621 0322

Verwysings en Suid-Afrikaanse navorsing

- Onderstepoort Journal of Veterinary Research – Cryptosporidium studies in SA
- Zoetis WITNESS BoviD-5 inligting
- MSD Animal Health – Managing Cryptosporidiosis
- Praktiese veldwaarnemings uit Wes-Kaap